MAATALOUS

Minä en edes haaveile isosta eläinmäärästä, vaan tarkoituksena on pärjätä pienellä tilalla. **SIRKKU RAJALA, TULEVAISUUDEN MAIDONTUOTTAJA**

Pääosa viljelijöistä hankkii lannoitteet ennen vuodenvaihdetta

Pääosa viljelijöistä hankkii ensi kesän lannoitteensa ennen vuodenvaihdetta, Maaseudun Tulevaisuuden teettämä kysely kertoo.

Gallup Elintarviketieto kysyi asiaa syyskuun lopulla noin 500 viljelijältä.

16 prosenttia heistä oli jo hankkinut pääosan lannoitteista. 30 prosenttia aikoi ostaa ne ennen vuoden vaihtumista.

Sikatilat ovat olleet liikkeellä vilkkaimmin. Niistä kolmannes oli jo hankkinut lannoitteet.

Sekä sika- että maitotiloista 60 prosenttia arvioi, että lannoitehankinnat on tehty ennen vuoden vaihtumista.

Mitä suurempi tila, sitä varmemmin lannoitteet hankitaan tämän vuoden puolella. Viljelijän ikä ei vaikuta hankintojen ajoittumiseen.

Lannoiteraaka-aineiden hinnat maailmanmarkkinoilla ovat laskeneet vauhdilla.

Yara ei kuitenkaan lupaa hinnanlaskua.

”Hintojen korotuspaineita ei ole, mutta ei laskuakaan”, Yara Suomen toimitusjohtaja **Tero Hemmilä** kommentoi keskiviikon Maaseudun Tulevaisuudessa.

Pienehköt tilat lannan vastaanottajina

Puolet kyselyyn vastanneista käyttää karjanlantaa, kolmannes omalla tilalla syntyvää ja 17 prosenttia toiselta tilalta vastaanotettua.

Lannan vastaanottajia on eniten tilakokoluokassa 15–29 hehtaaria sekä nuorimpien viljelijöiden joukossa.

SATU LEHTONEN

Tuleva eläinsuojelulaki kieltää uudet parsinavetat

Maa- ja metsätalousministeriö valmistelee eläinsuojelulain uudistusta.

Uusien parsinavettojen rakentaminen kiellettäneen, kun eläinsuojelulaki muuttuu 2015. Nykyiset parsinavetat saavat siirtymäajan.

Eläinsuojelulain uudistuksen valmistelu alkoi vuosi sitten. Maa- ja metsätalousministeriön asettaman työryhmän on määrä laatia lakiesitys ensi vuoden loppuun mennessä.

Yksi todennäköisistä muutoksista on parsinavettojen kieltäminen, apulaisosastopäällikkö **Riitta Heinonen** kertoi ministeriön toimittajatapaamisessa tiistaina. Heinonen johtaa lain valmistelutyöryhmää.

Mikäli työryhmä esittää ja eduskunta säätää parsinavettojen kiellon, se koskee aluksi uusien navetoiden rakentamista.

Vanhoille navetoille Heinonen ennakoi pitkää siirtymäaikaa.

Hänen mukaansa siirtymäajassa otetaan huomioon se, että kiellolla olisi iso taloudellinen merkitys tiloille, joilla nyt on parsinavetta.

Norja ja Ruotsi kieltäneet uudet parsinavetat

Lain valmistelijat ovat puuttumassa parsinavettoihin, koska parteen kytkeminen rajoittaa eläimen liikkumista.

Lakityöryhmä ei ole vielä kattavasti selvittänyt muiden EU-maiden eläinsuojelulakien nykytilaa. Osaselvityksiä on tehty.

Ruotsissa uusien parsinavetoiden rakentaminen kiellettiin 2007.

Samasta vuodesta Itävallassa parsinavetta on vaatinut erityisluvan.

EU:n ulkopuolella Norjassa parsinavetat on kielletty. Vanhoille navetoille on annettu siirtymäaikaa 30 vuotta.

Parsinavetat poistuvat vähitellen itsestäänkin

Lypsylehmiä Suomessa on yhteensä noin 280 000. Kaikista ei ole varmaa tietoa, mutta parsinavetoissa on ainakin noin 100 000. Määrä vähenee koko ajan.

MTK:n tyyppinavettahankkeessa ei ole vaihtoehtona parsinavettaa. ”Niitä rakennetaan enää niin vähän”, projektipäällikkö **Ari Roininen** perustelee.

Roininen arvelee parsinavettojen vähenevän, koska pihatossa on helpompi hallita isoakin eläinmäärää: työ helpottuu, kun lehmät liikkuvat itse lypsy- ja ruokintapaikalle.

Keskustelua syntyi nettipalstoilla

MT uutisoi eläinsuojelulain muutoskaavailuista nettisivuillaan keskiviikkona.

Parsinavetoista syntyi torstaihin puoleen päivään mennessä jo toistakymmentä lukijakommenttia lehden netti- ja Facebook-sivuille.

Yhden kommentoijan mielestä on ollut pitkään selvää, että joku päivä parsinavetoista keskustellaan.

> Moni navetan ovi sulkeutuu lopullisesti.«
>
> **KOMMENTTI MT:N FACEBOOK-SIVUILLA**

Moni arvioi, että aika hoitaa parsinavetat pois. Useat epäilevät, että niin käy väärällä tavalla: ”Moni navetan ovi sulkeutuu lopullisesti.”

Pihaton omistaja muistuttaa, että parsinavetassakin lehmät yleensä pääsevät jaloittelemaan ja laitumelle.

Osa kommentoijista tuntee keskustelun syyllistäväksi, tässä yksi mielipide: ”Laettasivat kiellon heti päälle, niin päästäsi ihimisten kirjoehin.”

Ministeriön nettisivut kertovat valmistelusta

Eläinsuojelulain valmistelusta kerrotaan ministeriön eläinsuojelulaki-nettisivuilla. Niillä voi myös antaa palautetta.

Valmistelutyöryhmässä on vain virkamiehiä.

Ohjaustyöryhmässä on mukana myös tuottajien ja kansalaisjärjestöjen edustajia.

Ohjaustyöryhmää johtaa maa- ja metsätalousministeriön kansliapäällikkö **Jaana Husu-Kallio**.

HEIKKI VUORELA

www.mmm.fi, Valitse asiaryhmistä eläimet ja terveys ja siitä eläinsuojelulaki.

Vyr julkaisi viljan näytteenotto- ja kuljetusohjeet

Vilja-alan yhteistyöryhmä on julkaissut ohjeet edustavan viljanäytteen ottamisesta ja viljan kuljetuksesta.

Viljan laadunmäärityksen tärkein vaihe on ottaa näyte, joka kuvaa mahdollisimman hyvin koko erää.

Näytteen otto onnistuu helpoimmin elevaattorilta tai siirrettäessä viljaa paikasta toiseen. Käytössä on myös automaattisia näytteenottajia, jotka on asennettu kuivuriin.

Samansuuruisia osanäytteitä pitää ottaa tasaisin väliajoin ja riittävä määrä eri puolilta erää. Mitä useammasta osanäytteestä näyte koostuu ja mitä suurempia osanäytteet ovat, sitä paremmin ne edustavat koko erän laatua.

Viljan kuormauksessa on varmistettava, että mukaan ei pääse mitään kuljetukseen kuulumatonta.

Kuljetus puhtaalla kalustolla

Vyr kokosi myös muistilistan viljan kuljetuksia suunnittelevalle.

Kuljetuksessa on tärkeintä varmistaa, että viljan laatu säilyy hyvänä koko kuljetuksen ajan eikä kuormaan pääse sekoittumaan mitään sinne kuulumatonta.

Ohje tiivistää kuljetuksen tärkeimmät asiat neljään kohtaan:

1. Käytä kuljetuksissa aina asianmukaista kalustoa.
2. Tarkista ennen lastausta, että peräkärry on puhdas ja kuiva.
3. Peitä kuorma lastauksen jälkeen asianmukaisesti äläkä kuljeta avoimia kuormia.
4. Tarkista ennen kippausta, että peräkärrystä ja sen rakenteista ei pääse putoamaan esimerkiksi soraa viljan joukkoon.

Ohjeet löytyvät netistä osoitteesta *www.vyr.fi* kohdasta viljelyoppaat.

SATU LEHTONEN

Neljäs tyyppinavetta otettiin käyttöön Savonlinnan Säimenessä

Savonlinnan Säimenen kylässä vietettiin torstaina Lapinahon tilan uuden tyyppinavetan avajaisia. Uusi navetta kolminkertaistaa **Kalle Makkosen** ja **Kirsi Hallikaisen** maitotilan eläinmäärän 25:stä 78 eläimeen.

Talon isäntä on hoitanut uuden rakennusalueen maansiirtotöitä, mutta rakentamisvastuu on ollut savonlinnalaisella urakoitsijayrityksellä. Myös hankkeen valvonta on ollut ulkopuolisissa käsissä.

Uusi navetta helpottaa työtä, kun vanhasta parsinavetasta siirrytään pihattonavettaan ja koneellisesta ilmanvaihdosta luonnolliseen ilmanvaihtoon.

”Suurin muutos on se, että fyysinen työ vähenee ja tarkkailu lisääntyy. Aiemmin rehut ja kaikki oli hoidettava käsin, mutta nyt kaikki tapahtuu koneiden avulla”, Makkonen kertoo.

Keinoja kustannusten alentamiseen

MTK:n vetämän tyyppinavettahankkeen tavoitteena on löytää vakioituja ratkaisuja navettarakentamiseen ja sitä kautta alentaa kustannuksia.

Hanketta vetävän projektipäällikkö **Ari Roinisen** mukaan vakioidut ratkaisut navettarakentamisessa auttavat vähentämään virheitä, nopeuttavat rakentamista ja luovat kustannussäästöjä.

Suomessa navettarakentamisen kustannukset ovat karanneet muita EU-maita korkeammiksi.

EU:n ja valtion rahoittaman tyyppinavetta-hankkeen avulla pyritään säästöjen ja uusien toimintamallien ohella lisäämään tuottajien kustannustietoisuutta.

”Hankkeessa kiinnitetään huomiota myös työturvallisuuteen ja -olosuhteisiin, paloturvallisuuteen sekä eläinten hyvinvointiin”, Roininen kertoo.

Viime vuonna valmistui kaksi tyyppinavettaa. Tänä kesänä valmistui kolmas Orimattilan Artjärvelle.

Viides kohde on rakenteilla Jalasjärvellä.

TUURE KIVIRANTA

JAAKKO KILPIÄINEN

Maitotaito-kurssilaiset Heidi Suhonen (vas.), Mervi Silvennoinen ja Saara Laamanen seuraavat tuotantoneuvoja Eija Järvisen kanssa, kun Kaija Laitinen opastaa maidon solumäärän määrittämistä lettupannulla.

Nuoret tuottajat ovat tiedonjanoisia

KERIMÄKI (MT)

”Nuorten maataloustuottajien välinen ajatustenvaihto on lisääntynyt paljon. He ovat myös entistä valmiimpia kertomaan omista kokemuksistaan ja onnistumisistaan”, kertoo maitotilaneuvoja **Mervi Ukkonen** Pro Agria Etelä-Savosta.

Viime maanantaina Kerimäelle kokoontui yli kymmenen nuorta maidontuottajaa Maitotaito-hankkeen koulutukseen. Hanke on suunnattu kehittymishaluisille maitotiloille Etelä-Savon, Pohjois-Karjalan ja Pohjois-Savon maakuntien alueella.

Osa koulutukseen osallistuneista oli vasta aloittelemassa maidontuottajana, osalla kokemusta oli ehtinyt karttua lähes viisi vuotta tai vähemmän.

Kaikkia osallistujia yhdisti vahva tiedonjano. Alunperin kaksipäiväiseksi suunnitellulle kurssille haluttiin yksimielisesti jatkoa.

Sirkku Rajala on tulevaisuuden maidontuottaja, joka haki oppia koulutuksesta.

Tuotantoneuvoja Kaija Laitinen iloitsi, kun kurssille osallistui joukko nuoria kehittymishaluisia maidontuottajia.

Kolmen kilometrin säde

Pekka Laitinen kertoo osallistuvansa mielellään koulutuksiin.

”Nämä ovat äärettömän mukavia tilaisuuksia. Sen lisäksi, että oppii uutta, pääsee vaihtamaan ajatuksia muiden tuottajien kanssa.”

Osalle tuottajista lähtökynnys koulutuksiin on korkea.

”Hyvälle tuoksuu”, toteaa Heidi Suhonen haistettuaan pussissa olluta säilörehua. Pekka Laitinen odottaa vuoroaan.

”Joillain viljelijöillä on kodin ympärillä muutaman kilometrin säde, jota kauemmas ei kotoa lähdetä, ei sitten millään”, jatkoi Laitinen.

Koulutukseen osallistunut porukka oli iloinen siitä, että kaikki olivat keskenään melko samalla viivalla iän ja kokemuksen suhteen. Sen ansiosta keskustelut kurssin aiheista ovat olleet erityisen hedelmällisiä.

Piintyneet tavat

Sukupolvenvaihdoksen jälkeen vanhempi sukupolvi osallistuu mielellään vielä tilan töihin. Joskus voisi olla parempi pitää hieman etäisyyttä.

”Vanhemmalla polvella on piintyneitä työtapoja, joista he eivät hevillä luovu. Pahimmassa tapauksessa tapojen vuoksi tulee huonoa jälkeä”, pohtii **Antti Silventoinen**.

Heidi Suhonen kertoo tulleensa koulutukseen hakemaan ideoita muutosten tekemiseen. Pienetkin parannukset riittävät.

”Siinä vierähtää helposti viisi vuotta ennen kuin muutoksen työtapoihin saa läpi”, kommentoi joku luentosalissa.

Myös pienet esille

Sirkku Rajalaa maidontuottajan arki odottaa jossain vaiheessa tulevaisuudessa.

”Olisi hienoa, jos myös pienet maitotilat olisivat julkisuudessa esillä. Nyt tuntuu siltä, että vain isot saavat palstatilaa. Minä en edes haaveile isosta eläinmäärästä, vaan tarkoituksena on pärjätä pienellä tilalla.”

Koulutuksessa opetusta antaneet Valion tuotantoneuvojat **Eija Järvinen** ja **Kaija Laitinen** nyökkäilevät Rajalan kommentille.

”Aina kannattaa miettiä parannuksia nykyisiin olosuhteisiin sekä karjalle että itselle. Lehmä kiittää parannuksista ihan varmasti maitomäärän lisäyksellä”, painottaa Järvinen.

Saara Laamasella oli kertoa esimerkki omalta tilalta. Hän oli investoinut jokaiselle lehmälle oman kupin ja maton.

SARI PENTTINEN

Opas nautatilojen kustannusten-hallintaan

Maito- ja nautatiloille on julkaistu tuotantokustannuksia ja niihin vaikuttavia tekijöitä käsittelevä opas.

Oppaassa avataan muun muassa eri säilörehukorjuuketjujen kustannuksia, pohditaan mistä kestävä lehmä syntyy ja mitä emolehmätuotannossa kannattaa mitata.

Yksi luku julkaisussa keskittyy yhteistyön eri toteuttamismuotoihin ja sen antamiin mahdollisuuksiin maatiloilla.

Julkaisu on suunnattu nautakarjataloudesta kiinnostuneille.

Opas on tehty osana Jyväskylän ammattikorkeakoulun Maitoa ja naudanlihaa Keski-Suomesta -hanketta.

Julkaisusta on saatavilla sähköinen versio osoitteesta: www.hinkalo.fi.

TUURE KIVIRANTA

Siipikarjan-lihantuotanto kasvussa

Neljättä vuotta peräkkäin EU-maiden siipikarjanlihantuotanto on kasvussa, kertoo World Poultry.

EU-komission uusimpien tilastoiden mukaan tuotanto tulee olemaan tänä vuonna 12,5 miljoonaa tonnia, eli 0,8 prosenttia enemmän kuin viime vuonna.

Suurista tuottajamaista Britanniassa kasvua ennustetaan tulevan 3,6 prosenttia viime vuoteen verrattuna.

Siipikarjanlihan vienti EU:sta on tämän vuoden ensimmäisellä puoliskolla noussut kaksi prosenttia. Tuonti Brasiliasta EU:hun on vähentynyt, kun taas Thaimaasta lisääntynyt.

MT

Liha- ja vilja-forumit ensi viikolla

Osuuskuntien koulutusta järjestävä PI-johtamiskoulu järjestää vuotuisen lihaforumin ensi viikon keskiviikkona ja viljaforumin torstaina. Maitoforum on vuorossa kuukautta myöhemmin 22.11.

Liha- ja viljaforumit järjestetään Tampereella, maitoforum Helsingissä.

Forumeissa kuullaan esitelmiä ja käydään keskusteluja ajankohtaisista aiheista.

Lihaforumin avainesityksen ruokakaupasta pitää **Seppo Paatelainen**, entinen Atrian toimitusjohtaja ja nykyinen Keskon hallituksen varapuheenjohtaja.

Forumit ovat maksullisia. Niihin ilmoittaudutaan PI-johtamiskoulun nettisivuilla. Liha- ja viljaforumeihin on ilmoittautumisaikaa vielä tämä viikko.

PI-johtamiskoulu on Pellervon ja MTK:n yhteisen Pellervo-instituutin nykyisin käyttämä nimi.

MT

www.johtamiskoulu.fi